

RIKSHOSPITALET

KLINIKK FOR KLINISK SERVICE

Senter for sjeldne diagnoser

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Besøksadr: Forskningsveien 3 B, Oslo
Postadr: Rikshospitalet HF, 0027 Oslo
Sentralbord: 23 07 53 40
E-post: sjeldnediagnoser@rikshospitalet.no
Org. nr. NO 987 399 708 MVA
www.rikshospitalet.no/sjeldnediagnoser

Deres ref.:
Vår ref: 2008/2066

Dato: 01.04.2008

Høringsuttalelse om "Forslag om finansiering av basisbevilgningen til de regionale helseforetakene" fra tre kompetansesentre for sjeldne og lite kjente diagnoser og funksjonshemninger.

Senter for sjeldne diagnoser, Rikshospitalet HF er bedt om å bli hørt i mottatt innstilling "Forslag om finansiering av basisbevilgning til de regionale helseforetakene – høring".

I listen over høringsinstanser står Senter for sjeldne diagnoser, Rikshospitalet HF, som det eneste av sentrene for sjeldne og lite kjente diagnoser og funksjonshemninger. To andre av de største sentrene i Norge, Frambu senter for sjeldne funksjonshemninger og TRS kompetansesentre for sjeldne diagnoser, Sunnaas sykehus HF, er kontaktet for å gi denne høringsuttalelsen større bredde og tyngde.

Denne høringsuttalelsen begrenser seg til kap. 10.3 "Nasjonale kompetansesentra i spesialisthelsetjenesten og høyspesialisert medisin" og er et innspill fra 3 nasjonale kompetansesentre for sjeldne og lite kjente diagnoser og funksjonshemninger.

Regjeringen varslet i budsjettforslaget for 2007, jf. St.prp. nr.1 (2006-2007), at den ville sette ned et utvalg som skulle vurdere nåværende inntektsfordelingssystem mellom de regionale helseforetak. Magnussen-utvalget ble nedsatt i desember 2006 med oppgave å foreta en bred faglig gjennomgang av fordelingsmekanismene i dagens inntektssystem av basisbevilgningen til de regionale helseforetakene, med sikte på å komme frem til forslag til et system som er så enkelt og rettferdig som mulig. Utvalget avga sin innstilling 10. januar d.å.

RIKSHOSPITALET

Universitetssykehuset Rikshospitalet HF eies av Helse Sør-Øst RHF og består av Rikshospitalet, Radiumhospitalet, Epilepsisenteret-SSE og Spesialsykehuset for rehabilitering.
Helseforetakets postadresse: 0027 Oslo • Tlf.: 23 07 00 00 • Org.nr.: NO 987 399 708 MVA • www.rikshospitalet.no

Som utvalgets oppgave er bl.a. anført at utvalget må ta hensyn til endringer i oppgaveporteføljen til regionale helseforetak og andre strukturelle endringer siden forrige gjennomgang. Dette gjelder for eksempel nasjonale kompetansesentra som denne høringsuttalelsen omhandler.

I foreløpig utgave av NOU 2008:2 "Fordeling av inntekter mellom regionale foretak" omtales nasjonale kompetansesentre i spesialisthelsetjenesten og høyspesialisert medisin pkt. 10.3. Der konstateres det at "Fra 2006 er ansvaret for de nasjonale kompetansesentrene for sjeldne og lite kjente diagnoser og funksjonshemninger ----, overført de regionale helseforetakene" og at "midler til drift av disse er overført øremerket tilskudd til Nasjonale kompetansesentre i spesialisthelsetjenesten". I underpunkt 10.3.5.2 Nasjonale kompetansesentre i spesialisthelsetjenesten finner utvalget det ikke naturlig å legge finansiering av nasjonale kompetansesentre i spesialisthelsetjenesten inn i en kriteriebasert nøkkel. "Dagens nasjonale kompetansesentre i spesialisthelsetjenesten bør derfor fortsatt finansieres gjennom særskilte tilskudd". Utvalget presiserer også: "---at man ikke ønsker å dekke opp for eventuell manglende kostnadsdekning gjennom den kriteriebaserte inntektsfordelingen".

De tre sentrene som avgir denne høringsuttalelsen er organisert i Helse Sør-Øst RHF. Den formelle styringsdialogen skjer på bakgrunn av råd fra Sosial- og helsedirektoratet (SHdir) til Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) og gjennom den ordinære styringslinjen til regionalt helseforetak. I tillegg er det dialog knyttet til budsjett- og rapporteringsprosessene. Budsjettforslag sendes fra sentrene tjenestevei til SHdir. SHdir skal vurdere budsjettforslag og foreslår prioriterte oppgaver og budsjetttramme overfor HOD. Budsjett formidles gjennom St.prp.nr.1 og de årlige styringsdokumentene. Det skal årlig rapporteres faglig fra kompetansesentrene til SHdir. Frist for rapportering er 15. februar påfølgende år.

For Senter for sjeldne diagnoser ved Rikshospitalet HF, Frambu senter for sjeldne funksjonshemninger og TRS kompetansesenter for sjeldne diagnoser, Sunnaas sykehus HF, har finansieringen av senterdriften gjennom særskilte tilskudd gitt forutsigbarhet og mulighet for langsiktig planlegging og utvikling, selv om enkelte av sentrene har opplevd betydelig innstramning i sine budsjetter. Denne finansieringsformen har bidratt til å oppfylle intensjonen om et likeverdig tilbud til personer med sjeldne tilstander sammenlignet med andre med bedre kjente tilstander. Denne intensjonen kom til uttrykk i regjeringens handlingsplan for funksjonshemmede i første halvdel av 1990 da mange av de nasjonale kompetansesentrene ble etablert.

Fra 2006 skjer mye av styringen av sentrene gjennom den ordinære styringslinjen til regionalt helseforetak. Det er avgjørende for å opprettholde intensjonen med disse sentrenes rolle i norsk

helsevesen at helseforetakene får en klar forståelse av mandatet til sentrene og deres plass i det nasjonale tilbudet til mennesker med sjeldne og lite kjente diagnoser og funksjonshemninger. Disse sentrene har en landsdekkende aktivitet innen alle helseforetakene. Det er viktig at finansieringen gjennom særskilte tilskudd tar høyde for denne oppgaven og at moderhelseforetaket til kompetansesenteret er innforstått med denne ressursdisponeringen. Sentrenes aktivitet er av en annen karakter enn sykehusenes, slik at senteraktiviteten ikke naturlig kan rapporteres inn i sykehusenes aktivitetsdatabaser og er heller ikke egnet til innsatsstyrt finansiering slik den praktiseres i sykehusene i dag.

Konklusjon: Senter for sjeldne diagnoser, Rikshospitalet HF, Frambu senter for sjeldne funksjonshemninger og TRS kompetansesenter for sjeldne diagnoser, Sunnaas sykehus HF støtter Magnussen-utvalget i deres syn på at dagens nasjonale kompetansesentre i spesialisthelsetjenesten bør fortsatt finansieres gjennom særskilte tilskudd. Dette sikrer et tilbud som må antas å være sårbar i situasjoner der helseforetak må gjøre harde økonomiske prioriteringer.

Per Frydenborg

Daglig leder,
TRS kompetansesenter
for sjeldne diagnoser,
Sunnaas sykehus HF

Tove Wangenstein

Direktør,
Frambu senter for
sjeldne funksjonshemninger

Bengt Frode Kase

Senterleder
Senter for sjeldne
diagnoser,
Rikshospitalet HF